

316113 - Müdür, kendisine standart primi vermiyor. Bu durumda ürünü daha pahalı satarak farkı alabilir mi?

Soru

Şirket bana hakkettiğim standart primi vermemektedir. Müdür, primi az vererek geri kalanı sene sonunda kendisine alıyor. Ürünleri müşteriye daha pahalı satarak prim farkını alabilir miyim? Zira çok yüksek derece satış yapıyor ve çok çaba sarf ediyorum.

Detaylı cevap

Allah'a hamd olsun.

Birincisi: Satış veya başka işlemlerden dolayı personelin alacağı prim ile ilgili kesinlikle önceden anlaşma sağlanması gerekir. Zira prim maaşın bir parçası olarak görülür. Aksi takdirde uyuşmazlığa neden olmaktadır.

Şirket, personele standart bir prim vermek zorunda değildir. Bilakis prim anlaşmayla sağlanır. Şirket bu durumda eşit, daha az veya daha fazla verebilir. Bunlar tamamen sözleşmeye bağlıdır.

Size düşen şirket müdürüne başvurup yeniden bir prim oranı üzerine anlaşma yapmanızdır. Ayrıca daha önceden yaptığınız işlerin karşılığını da isteyebilirsiniz.

İkincisi: müvekkil/iş sahibi izni olmadan personelin fiyat artışını yapamaz. Çünkü vekilin davranışı izinle sınırlıdır. Ayrıca fiyat artışı yaparak kendine alması hıyanet olup malı batıl yollardan yemektir. Tüm kazançlar müvekkile (iş sahibine) teslim edilmesi vaciptir. Müvekkil/çalışan sadece anlaşmaya varılan ücreti alabilir.

Bu bağlamda Daimi Fetva Kuruluna şöyle soruldu: "Bir adam başkası adına bir ürünü satıyor. Ancak fiyatı üzerinden satar ve fazlasını kendine alır. alınan bu fazlalık faiz sayılır mı? Bu işi yapan kişinin hükmü nedir?"

Cevap: malı/ürünü satan kişi vekil hükmündedir. Şayet mal sahibi izni olmadan bir şey alırsa emanete hıyanet etmiş olur ve aldığı da haramdır. (Fetava Lecne Daime 14/274)

Üçüncüsü: şayet açık bir şekilde belirli bir oran üzerinde anlaşma sağlanırsa daha sonra şirket bu miktarı çalışana vermez ve hakkına alabilmesi için meşru bir yöntem bulamazsa daha sonra şirketin sahip olduğu bir malı elde ederse kesin olarak hak sahibi olduğu ücret kadarıyla bu maldan alabilir. Bu konu alimler nezdinden “zafer” meselesi olarak bilinir.

Her şeye rağmen sattığınız ürün fiyatında artış yapamazsınız. Çünkü bu vekaletin gerekliliğine ters düştüğü gibi açık bir zulümdür. Bahsi geçen zafer konusu şirketin mülkü olan bir şeyi elde edildiğinde geçerlidir. Ayrıca bu konunun şartlarından biri de hakkını alan kişi töhmet, suçlama veya ceza gibi yaptırımlara maruz kalma ihtimali olmaması gerekir.

En iyisini Allah bilir.